

DATOS IDENTIFICATIVOS

Dereito penal II

Materia	Dereito penal II			
Código	O03G080V01404			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2º	2C
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Dereito público			
Coordinador/a	Lago Calvo, Francisco Jose			
Profesorado	Lago Calvo, Francisco Jose			
Correo-e				
Web				
Descrición xeral				

Competencias de titulación

Código	
A1	Coñecer as principais institucións xurídicas
A2	Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais
A3	Comprender o carácter unitario do ordenamento xurídico
A4	Coñecer os principios e valores constitucionais
A5	Apreciar a diversidade e a multiculturalidade
A6	Coñecer as distintas manifestacións do Dereito na súa evolución histórica e na súa realidade actual
A8	Ser quen de argumentar xuridicamente
A9	Ser quen de utilizar os principios e valores constitucionais como ferramenta de traballo da interpretación do dereito e desenvolver dialéctica xurídica
A10	Ser quen de aprehender sistematicamente o ordenamento xurídico
A11	Ser quen de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
A12	Ser quen de manexar fontes xurídicas
A13	Ser quen de interpretar e analizar criticamente o ordenamento xurídico
A14	Ser quen de comprender e de redactar documentos xurídicos
A15	Ser quen de manexar a oratoria xurídica
A17	Ser quen de elaborar normas
A18	Ser quen de negociar e mediar
B1	Capacidade de síntese e análise
B2	Capacidade de aprender
B3	Capacidade de xestión da información
B4	Capacidade de adaptarse a novas situacións
B5	Capacidade para organizar e planificar
B6	Resolver problemas de forma eficaz
B7	Aplicar pensamento crítico, lóxico e creativo
B8	Traballar de forma autónoma con iniciativa
B9	Traballar de forma cooperativa
B10	Preocupación pola calidade
B11	Comportarse de forma ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional
B12	Comunicarse de xeito efectivo nun entorno de traballo (habilidades nas relacións interpersoais)
B13	Traballar desde unha perspectiva comparada, manexando información comparada

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Capacidade de síntese e análise.	B1
Coñecer as principais institucións xurídicas xurdidas do Dereito romano, na súa maior parte.	A1

Capacidade de síntese e análise	B1
Capacidade de aprendizaxe.	B2
Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións en Dereito privado, neste caso A2 Dereito privado romano.	
Capacidade de aprender	B2
Capacidade de xestión da información.	B3
Comprender o carácter unitario do ordenamento xurídico, xa que o dereito integrador é o Dereito romano, orixe do ius.	A3
Capacidade de xestión da información	B3
Capacidade para adaptarse a novas situacións.	B4
Apreciar a diversidade e a multiculturalidade, xa desde o principio do Dereito, posto que xa Roma distinguía entre os cidadáns, latinos ou peregrinos, como distintos suxeitos xurídicos.	A5
Capacidade de adaptarse a novas situacións	B4
Capacidade para organizar e planificar.	B5
Coñecer as distintas manifestacións do Dereito na súa evolución histórica, apreciando a súa implantación sen apenas cambios na maioría das súas creacións no Dereito actual.	A6
Capacidade para organizar e planificar	B5
Resolver problemas de forma eficaz.	B6
Ser quen de argumentar xuridicamente.	A8
Resolver problemas de forma eficaz	B6
Aplicar pensamento crítico, lóxico e creativo.	B7
Ser quen de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar, a través dos casos que contén o Digesto.	A11
Aplicar pensamento crítico, lóxico e creativo	B7
Traballar de forma autónoma con iniciativa.	B8
Ser quen de manexar fontes xurídicas.	A12
Traballar de forma autónoma con iniciativa	B8
Traballar de forma cooperativa.	B9
Ser quen de interpretar e analizar criticamente o ordenamento xurídico, coñecendo os seus principios fundamentais.	A13
Traballar de forma cooperativa	B9
Preocupación pola calidade.	B10
Ser quen de manexar a oratoria xurídica e de empregala de forma práctica.	A15
Preocupación pola calidade	B10
Comportarse de forma ética e mostrar responsabilidade social como cidadán e como profesional.	B11
Ser quen de elaborar normas.	A17
Comportarse de forma ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional	B11
Comunicarse de xeito efectivo nun medio de traballo (habilidades nas relacións interpersoais).	B12
Ser quen de negociar e mediar.	A18
Comunicarse de xeito efectivo nun entorno de traballo (habilidades nas relacións interpersoais)	B12
Traballar desde unha perspectiva comparada, manexando información comparada.	B13
Traballar desde unha perspectiva comparada, manexando información comparada	B13
Coñecer as principais institucións xurídicas.	A1
Coñecer as institucións comúns aos delitos da Parte Especial.	A1
Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais en cada época.	A2
Coñecer as técnicas de teoría do delito e consecuencias xurídicas do Dereito penal, así como os problemas de aplicación e interpretación das normas de Dereito Penal, prestando especial atención ao seu desenvolvemento pola doutrina penal española e comparada	A1
Comprender o carácter unitario do ordenamento xurídico.	A3
Capacidade para adaptarse a novas situacións.	B4
Ser capaz de utilizar os principios e valores constitucionais como ferramenta de traballo na interpretación do Dereito Penal e desenvolver dialéctica xurídica	A9
Apreciar a diversidade e a multiculturalidade nos distintos ámbitos normativos.	A4
Ser quen de identificar problemas xurídicos de Dereito Penal e abordar a súa solución de modo interdisciplinar	A11
Coñecer as distintas manifestacións do Dereito na súa evolución histórica e na súa realidade actual tanto nas estruturas nacionais como internacionais.	A6
Resolver problemas de forma efectiva.	B6
Ser quen de argumentar xuridicamente	A8
Ser quen de utilizar os principios xurídicos para a interpretación dos textos xurídicos históricos, así como a capacitación sobre esas bases de dialéctica xurídica fundamentada nos valores constitucionais.	A9
Ser quen de manexar fontes xurídicas, xurisprudenciais e doutrinarias de Dereito Penal	A12
Ser quen de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar.	A11
Ser quen de interpretar e analizar criticamente o ordenamento xurídico	A13

Ser quen de manexar fontes xurídicas, así como de illar a un lado e de relacionar ao outro os distintos sistemas normativos.	A12
Traballar de forma colaborativa.	B9
Ser quen de comprender e de redactar documentos xurídicos	A14
Ser quen de comprender e de redactar documentos xurídicos, así como de manexar a oratoria xurídica.	A14 A15
Ser quen de contemplar criticamente as fontes histórico-xurídicas.	A13
Ser quen de estruturar con cohesión interna unha visión xurídica de temas que así o requiran, obtendo deste xeito un correcto discurso xurídico.	A10 A13 A15
Comunicarse de maneira efectiva nun medio de traballo (habilidades nas relacións interpersoais).	B12

Contidos

Tema	
Lección 1. Introducción.	I. Introducción á parte especial. II. Evolución histórica e Dereito comparado. III. Sistemática.
Lección 2. Delitos contra a vida humana independente.	I. Delitos contra a vida humana independente. II. Homicidio e as súas formas. 1. Homicidio. 2. Asasinato. 3. Inducción e auxilio ao suicidio. Homicidio-suicidio. A eutanasia.
Lección 3. Delitos contra a vida humana dependente ou en formación.	I. Delitos contra a vida humana dependente ou en formación. II. Aborto. III. Lesións ao feto. IV. Delitos relativos á manipulación xenética.
Lección 4. Delitos conta a saúde e a integridade persoal.	I. Delitos contra a saúde e a integridade persoal. II. Lesións.
Lección 5. Delitos contra a liberdade.	I. Delitos contra a liberdade. 1. Detencións ilegais e secuestros. 2. Amenazas. 3. Coaccións. 4. A chantaxe. II. Torturas e outros delitos contra a integridade moral.
Lección 6. Delitos contra a liberdade e indemnidade sexuais.	I. Delitos contra a liberdade e indemnidade sexuais. 1. Violación e agresións sexuais. 2. Abusos sexuais. 3. Acoso sexual. 4. Delitos de exhibicionismo e provocación sexual. 5. Delitos relativos á prostitución e corrupción de menores. II. Disposicións comúns.
Lección 7. Omisión do deber de socorro.	Omisión do deber de socorro.
Lección 8. Delitos contra a intimidade, o dereito á propia imaxe e a inviolabilidade do domicilio.	Delitos contra a intimidade, o dereito á propia imaxe e a inviolabilidade do domicilio. 1. Descubrimento e revelación de segredos. 2. Allanamiento de morada, domicilio de persoas xurídicas e establecementos abertos ao público.
Lección 9. Delitos contra o honor.	I. Delitos contra o honor. 1. Calumnia. 2. Inxuria. II. Disposicións xerais.
Lección 10. Delitos contra as relacións familiares.	I. Delitos contra as relacións familiares. 1. Matrimonios ilegais. 2. Suposición de parto, estado ou condición do menor. II. Delitos contra os dereitos e deberes familiares. 1. Quebrantamento dos debres de custodia e inducción de menores ao abandono de domicilio. 2. Abandono de familia, menores ou incapaces.
Lección 11. Delitos contra o patrimonio e a orde socioeconómica.	I. Delitos contra o patrimonio e a orde socioeconómica. II. Furto. III. Robo. IV: Extorsión. V: Robo e furto de uso de vehículos. VI. Usurpación. VII. Disposicións comúns.
Lección 12. Delitos contra o patrimonio e a orde socioeconómica (continuación)	I. Delitos contra o patrimonio e a orde socioeconómica. II. Defraudacións. 1. Estafa. 2. Apropiación indebida. III. Defraudacións de fluído eléctrico e análogas. IV. Insolvencias punibles. V. Alteración de prezos en subastas e concursos públicos. VI. Danos. VII. Disposicións comúns (remisión).
Lección 13. Delitos contra o patrimonio e a orde socioeconómica (continuación)	I. Delitos contra o patrimonio e a orde socioeconómica. II. Delitos relativos á propiedade intelectual e industrial, ao mercado e aos consumidores. Disposicións comúns. III. Sustracción de cousa propia á súa utilidade social ou cultural. IV. Delitos societarios. V. Receptación e outras condutas afíns.
Lección 14. Delitos contra a Facenda Pública e a Seguridade Social.	I. Delitos contra a Facenda Pública e a Seguridade Social.
Lección 15. Delitos contra os dereitos dos traballadores.	I. Delitos contra os dereitos dos traballadores.
Lección 16. Delitos contra os dereitos dos cidadáns extranxeiros.	I. Delitos contra os dereitos dos cidadáns extranxeiros.
Lección 17. Delitos relativos á ordenación do territorio e á protección do patrimonio histórico e do medio ambiente.	I. Delitos relativos á ordenación do territorio e á protección do patrimonio histórico e do medio ambiente. 1. Delitos sobre a ordenación do territorio. 2. Delitos sobre o patrimonio histórico. 3. Delitos contra os recursos naturais e o medio ambiente. 4. Delitos relativos á protección de flora, fauna e animais domésticos. II. Disposicións comúns.

Lección 18. Delitos contra a seguridade colectiva.	I. Delitos contra a seguridade colectiva. II. Delitos de risco catastrófico. 1. Delitos relativos á enerxía nuclear e ás radiacións ionizantes. 2. Estragos. 3. Outros delitos de risco provocados por outros axentes. III. Incendios. 1. Delitos de incendio. 2. Incendios forestais. 3. Incendios en zonas non forestais. 4. Incendios en bens propios. 5. Disposición común.
Lección 19. Delitos contra a seguridade colectiva (continuación)	I. Delitos contra a seguridade colectiva. II. Delitos contra a saúde pública. III. Delitos contra a seguridade vial.
Lección 20. Falsedades.	I. Falsedades. II: Falsificación de moeda e efectos timbrados. III. Falsedades documentais. 1. Falsificación de documentos públicos, oficiais e mercantís e dos despachos transmitidos polos servicios de telecomunicación. 2. Falsificación de documentos privados. 3. Falsificación de certificados. IV. Disposición xeral. V. Usurpación do estado civil. VI. Usurpación de funcións públicas e intrusismo.
Lección 21. Delitos contra a Administración Pública.	I. Delitos contra a Administración Pública. II. Prevaricación dos funcionarios públicos e outros comportamentos inxustos. II. Abandono de destino e omisión do deber de perseguir delitos. III. Desobediencia e denegación de auxilio. IV. Infidelidade na custodia de documentos e violación de segredos. V. Cohecho. VI. Tráfico de influencias.
Lección 22. Delitos contra a Administración Pública (continuación)	. Delitos contra a Administración Pública. II. Mlaversación. III. Fraudes e exaccións ilegais. IV. Negociacións e actividades prohibidas aos funcionarios públicos e abusos no exercicio da súa función. V. Delitos de corrupción nas transaccións comerciais internacionais.
Lección 23. Delitos contra a Administración de Xusticia.	I. Delitos contra a Administración de Xusticia. II. Prevaricación. III. Omisión dos deberes de impedir delitos ou de promover a súa persecución. IV. Encubrimiento. V. Realización arbitraria do propio dereito. VI. Acusación e denuncia falsas e simulación de delitos. VII. Falso testimonio. VIII. Obstrucción á xusticia e deslealtade profesional. IX. Quebrantamento de condena. X: Delitos contra a Administración de Xusticia da Corte Penal Internacional.
Lección 24. Delitos contra a constitución.	I. Delitos contra a constitución. II. Rebelión. III. Delitos contra a Coroa. IV. Delitos contra as Institucións do Estado e a división de poderes. 1. Delitos contra as Institucións do Estado. 2. Usurpación de atribucións. V. Delitos relativos ao exercicio dos dereitos fundamentais e liberdades públicas. 1. Delitos cometidos con ocasión do exercicio dos dereitos fundamentais e das liberdades públicas garantidos pola Constitución. 2. Delitos contra a liberdade de conciencia, os sentimentos relixiosos e o respecto aos difuntos.
Lección 25. Delitos contra a constitución (continuación)	I. Delitos contra a Constitución. II. Delitos cometidos polos funcionarios públicos contra as garantías constitucionais. 1. Delitos cometidos polos funcionarios públicos contra a liberdade individual. 2. Delitos cometidos polos funcionarios públicos contra a inviolabilidade domiciliar e demais garantías da intimidade. 3. Delitos cometidos polos funcionarios públicos contra outros dereitos individuais. III. Ultraxes a España.
Lección 26. Delitos contra a orde pública	I. Delitos contra a orde pública. II. Sedición. III. Atentados contra a autoridade, os seus axentes e os funcionarios públicos, resistencia e desobediencia. IV. Desordes públicas. V. Disposición común. VI. Tenencia, tráfico e depósito de armas, municións ou explosivos. VII. Delitos de terrorismo.
Lección 27. Delitos de traición e contra a paz ou a independencia do Estado e relativos á defensa nacional.	I. Delitos de traición e contra a paz ou a independencia do Estado e relativos á defensa nacional. II. Delitos de traición. III: Delitos que comprometen a paz ou a independencia do Estado. IV. Descubrimiento e revelación de segredos e informacións relativas á Defensa Nacional.
Lección 28. Delitos contra a Comunidade Internacional.	I. Delitos contra a Comunidade Internacional. II. Delitos contra o Dereito de xentes. III. Delitos de xenocidio. IV. Delitos de lesa humanidade. V. Delitos contra as persoas e bens protexidos en caso de conflito armado. VI. Disposicións comúns.
Lección 29. As faltas.	I. As faltas. II. Faltas contra (1) as persoas, (2) o patrimonio, (3) os intereses xerais, (4) a orde pública. III. Disposicións comúns ás faltas.
Lección 30. Lexislación penal especial. Cuestións xerais.	I. Lexislación penal especial. Cuestións xerais. II. O Dereito penal militar. III. Lei penal e procesual da navegación aérea. IV. Lei Orgánica de represión do contrabando. V. Lexislación sobre réxime xurídico de control de cambios. VI. Lei Orgánica do réxime electoral xeral. VII. Lei Orgánica do Tribunal do xurado. VIII. Outra lexislación penal especial.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	26	52	78

Resolución de problemas e/ou exercicios	24	30	54
Titoría en grupo	2.5	10	12.5
Probas de tipo test	2	0	2
Outras	3.5	0	3.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Actividade na que se fomrulan casos prácticos e/ou problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas. Adoita empregarse como complemento da lección maxistral.
Titoría en grupo	Indicacións do profesorado ao grupo para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.

Atención personalizada

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Probas de tipo test	Haberá dúas probas de tipo test, cualificadas cada unha delas de 0 a 10 puntos. A nota media de ambas probas constituirá o 50% da cualificación final (o outro 50% corresponde ao exame final). Cada unha delas farase na data establecida polo profesor da materia. Consistirán en preguntas sobre a parte correspondente do temario, indicado polo profesor.	50
Outras	EXAME FINAL Consta de dúas partes: unha parte teórica (puntuada de 0 a 5 puntos) e unha parte práctica -caso práctico- (puntuada de 0 a 5 puntos). A suma total de ambas partes deste exame final representa o 50% da cualificación total para os alumnos que aceptaron efectuar a avaliación continua. Para os alumnos que non aceptaron efectuar a avaliación continua, a cualificación do exame final constitúe o 100% da nota final. Parte teórica: constitúe unha parte do exame final. As preguntas que o alumno debe desenvolver formularanse sobre o temario da materia. Parte práctica: constitúe outra parte do exame final. Consistirá na resolución dun caso práctico.	50

Outros comentarios sobre a Avaliación

1. Primeira convocatoria.

a) Ao comezo do curso, o/a alumno/a deberá manifestar a súa vontade de acollerse ao sistema de avaliación continua. A tal fin, o profesor da materia proporcionarlle un documento que o/a alumno/a deberá cubrir e asinar.

b) O/A alumno/a que se acolla ao sistema de avaliación continua, entregando o documento sinalado, será avaliado consonte aos criterios previamente establecidos e non terá dereito a ser avaliado nesa convocatoria conforme a un exame final que represente o 100% da cualificación na materia.

c) O/A alumno/a que non cubra e entregue o devandito documento non terá dereito a ser avaliado conforme ao sistema de avaliación continua, podendo realizar nesa convocatoria un exame final que constitúe o 100% da cualificación na materia.

2. Segunda convocatoria.

Consistirá para todos os alumnos nun exame final que suporá o 100% da cualificación na materia.

Bibliografía. Fontes de información

MUNOZ CONDE, Francisco, **Derecho Penal. Parte Especial.**, 17.ª,
VIVES ANTÓN, T./ORTS BERENGUER, E./CARBONELL MATEU, J. C./GONZÁLEZ CUSSAC, J. L., **Derecho Penal. Parte Especial.**, 2.ª,
QUERALT JIMÉNEZ, Joan, **Derecho penal español. Parte especial**, 5.ª,
QUINTERO OLIVARES, Gonzalo (Dir.)/MORALES PRATS, Fermín (Coord.), **Comentarios a la parte especial del Derecho Penal**, 8.ª,

SILVA SÁNCHEZ, Jesús M.ª/RAGUÉS Y VALLÉS, Ramón/CASTIÑEIRA PALOU, M.ª Teresa, **Lecciones de Derecho penal. Parte especial**, 2.ª,

ORTS BERENGUER, Enrique (Ed.), **Derecho Penal. Parte Especial**,

ARROYO ZAPATERO, Luis, **Comentarios al Código Penal**,

GONZÁLEZ CUSSAC, José Luis/ORTS BERENGUER, Enrique, **Esquemas de Derecho penal. Parte especial**,

MARTÍNEZ BUJÁN PÉREZ, Carlos, **Derecho penal económico y de la empresa**, 2.ª,

COBO DEL ROSAL, Manuel (Coord.), **Derecho penal español: Parte especial**, 2.ª,

Recomendacións
